

20è ANIVERSARI DE L'ACTA FUNDACIONAL DE L'ANT

Acta Fundacional

A Torrelles de Llobregat, el dilluns, 8 de Novembre de 1999, reunits:

> Tomàs Blasco Martín. Raval Roig, nº2 baixos Torrelles de Llobregat	DNI: 17442945-K
> Vicenç Roig Vidal. Pl. Església, nº4 Torrelles de Llobregat	DNI: 77083209-C
> Carles Blasco Cruz. C/ Benevento, nº13 Torrelles de Llobregat	DNI: 38407770
> Jordi Morillo Sells. C/ Mari Mas, nº11 Torrelles de Llobregat	DNI: 47797304-S
> Iris-Joy Headland Heath. 2ª Av. nº91 (Can Güell), Bustia nº20 Torrelles de Llobregat	DNI: 33960926-T
> Eduard Casas Roig. Raval Mas, nº2 Torrelles de Llobregat	DNI: 79281798-Q
> Enric López Manzano. C/ Sant Isidre, nº12 Torrelles de Llobregat	DNI: 10041524-T
> Sergi Sales i Asensio. C/ La Pobla, nº35 1eª Sant Vicenç dels Horts	DNI: 46675389-V
> Iban Fesc. Sanchez Martin. C/ Major, nº47 baixos Torrelles de Llobregat	DNI: 38171437-P
> Joan Ramell Perpinyà. Raval Can Janer nº1 "Ca la Monja" Torrelles de Llobregat	DNI: 38417827-F
> Francesc Capdevila i Torrell. C/ Ciutat de Balaguer nº54 Aic 1ª Barcelona	DNI: 46237089-M
> Enric Capdevila i Torrell. C/ Mandri, Nº5 Se 2ª Barcelona	DNI: 46225395-H
> Nigel William Archer. Bustia nº66. C/ Finestrells nº140 (Urb. Can Guey) Torrelles de Llobregat	DNI: X 9078718 N
> Josep Olivella Cifre. C/ Mari Mas, nº12 1eª Torrelles de Llobregat	DNI: 38047822
> Lluís Agustí Roig. Av. Torrelles nº13 Torrelles de Llobregat	DNI: 37889488
> Enric Anglora Bruñau. C/ Can Coi nº18-20 Torrelles de Llobregat	DNI: 38069254
> Xavier Membrado Canton. C/ 13 nº28 Torrelles de Llobregat	DNI: 35052790
> Núria Pi Mar. C/ Major nº1 Torrelles de Llobregat	DNI: 38140123
> Job Roig i Simon. C/ Mari Mas nº6 Torrelles de Llobregat	DNI: 79281782

acorden:

1. Constituir l'Associació Naturalista Torrellienca (ANT).
2. Aprovar els estatuts dels quals es regirà.
3. Elegir la Junta Directiva, la composició de la qual és la següent:

Vicenç Roig Vidal, president
Jordi Morillo Sells, secretari
Enric Anglora Bruñau, tresorer
Tomàs Blasco Martín, vocal
Enric López Manzano, vocal
Xavier Membrado Canton, vocal
Francesc Capdevila i Torrell, vocal

Signatures

Enguany l'ANT celebra el 20è aniversari de la seva fundació. L'acta fundacional de l'entitat es va signar el 8 de novembre del 1999.

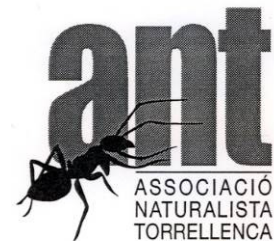
Des de feia uns mesos que es realitzaven les reunions prèvies per tal de planificar l'associació i redactar els estatuts de l'entitat.

Com consta a l'acta, en principi, el nom acordat va ser "Associació Naturalista Torrellienca". A l'hora de fer la tramitació davant del Registre d'Entitats Jurídiques, per la semblança amb les denominacions d'altres associacions existents, va caldre fer alguna modificació i es va acabar acordant la denominació definitiva :

Associació Naturalista Torrellienca La Formiga.

Com que entre els membres fundadors de l'entitat hi havia algunes persones d'origen anglès i l'acrònim original era ANT (en anglès formiga) es va acordar afegir "La Formiga" al nom triat originalment.

Per això quan, posteriorment, es va fer l'emblema i el segell de l'entitat es va realitzar amb el dibuix d'una formiga.

Aquest es va modificar afegint-hi, amb motiu de cada aniversari, les inscripcions "10 anys", "15 anys" i, ara, "20 anys".

Sortida de reconeixement de flora remeiera. 14 d'abril del 2012.

Sortida ornitològica a Extremadura. Desembre del 2006.

NOVA EDICIÓ DEL CATÀLEG D'ARBRES SINGULARS PER SANT MARTÍ

CATÀLEG D'ARBRES SINGULARS 2019

TORRELLES DE LLOBREGAT 2019

ARBRES D'INTERÉS DE TORRELLES DE LLOBREGAT Número de fitxa: 9

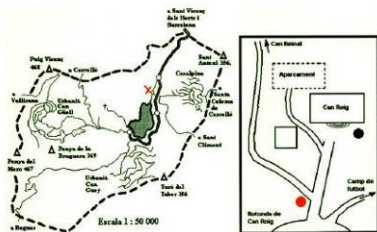
Nom: Alzina de Can Roig
Família: FAGÀCIES
Especie: Quercus ilex

Mides (en metres)

Data d'observació	Tipus d'observador	Alçada	CV (m)	CV (m)	CV (m)	CV (m)
9 Octubre 2001	Grup de botànica	9,00	1,35 / 1,32	2,16	14	
22 Març 2015	F. Bibabo, V. Roig, R. Simon	11,00	1,48 / 1,37	2,22	15	

Altres característiques singulars: Alzina que es bifurca en dos grans branques.

Localització: Baix Llobregat
Comarca: Baix Llobregat
Terme municipal: Torrelles de Llobregat
Indre: Orient de la masia de Can Roig
Coordenades: 41° 21' 47" N / 1° 58' 57" E
Altitud: 100 m

Localització en el pla del terme de Torrelles

Esquema de l'indret

L'any 2002, ANT va presentar el primer "Catàleg d'Arbres Singulars" de Torrelles de Llobregat, fruit del treball que durant dos anys havia realitzat el grup de botànica de la nostra entitat. En aquest document es van incloure 45 exemplars que, ja sigui pel seu port, edat, raresa o singularitat històrica, es van considerar especialment rellevants.

Amb els pas dels anys i tenint en compte que s'havien produït algunes baixes, sobre tot durant la gran ventada del gener de 2009, es va creure oportú fer una revisió del catàleg, actualitzant les dades de les fitxes existents i afegint alguna nova incorporació que ens havia passat per alt a la primera edició.

D'aquesta manera, l'any 2015 ens vam posar en marxa amb la intenció de tenir llest un nou document en un termini màxim d'un parell d'anys. Malauradament, la dissolució del grup de botànica com a tal i la manca d'acord a l'hora de triar els nous exemplars que s'hi havien d'afegir, han anat endarrerint la finalització d'aquesta aventura.

No ha estat fins l'estiu d'aquest 2019 que s'han acabat de perfilar els últims detalls del nou catàleg, el que ens ha donat l'oportunitat de presentar-lo al públic coincidint amb el vintè aniversari de l'associació.

En ell trobareu, a més de les mides revisades, l'actualització de l'estat de l'arbre i les coordenades geogràfiques, basades en el datum WGS84, referència a nivell mundial utilitzada per defecte en tots els dispositius GPS.

Els arbres desapareguts estan marcats, tant a l'índex com a la seva fitxa corresponent, amb un cercle vermell. Les noves incorporacions al catàleg, set en total, s'han situat al final d'aquest per tal de mantenir la numeració de les fitxes antigues.

Esperem que la present obra ens serveixi per aprendre a valorar aquesta part del nostre patrimoni natural i històric, molt sovint menystinguda i sotmesa als dictats d'un urbanisme desmesurat.

El dijous, 8 de novembre, a les 20,30 hores, a la Biblioteca Municipal Pompeu Fabra, amb motiu de l'acte de lliurament dels premis del 10è Concurs de fotografia naturalista torrellenca es realitzarà la presentació d'aquesta nova edició del catàleg.

En aquest acte es passarà un audiovisual sobre els arbres inclosos al catàleg.

Els participants en l'acte, davant de cada fitxa, podran exposar informació, detalls o anècdotes sobre els arbres inclosos.

Després del lliurament del premi del concurs s'inaugurarà l'exposició de les 18 fotografies finalistes del concurs de fotografia naturalista.

L'exposició estarà oberta, dins dels horaris habituals de la biblioteca, fins el dilluns, 25 de novembre.

El dilluns, 4 de novembre, a can Sostres, es realitzarà la reunió del jurat del 10è Concurs de fotografia naturalista torrellenc. Entre les 6 fotografies seleccionades de cada un dels tres apartats de fauna, flora i paisatge, escolliran un primer i un segon premi per a cada categoria.

Posteriorment, al web de l'entitat es penjarà la nova edició del Catàleg d'arbres singulars i les fotografies seleccionades i premiades del concurs.

EXPOSICIÓ DE LES FOTOGRAFIES DEL CONCURS

Sant Martí 2019

Dijous, 7 de novembre, a les 20,30 hores, a la Biblioteca Pompeu Fabra,

Presentació :

Nova edició del Catàleg d'arbres singulars

Tot seguit,

Acte de lliurament dels premis del
10è Concurs de fotografia naturalista torrellenc

Inauguració de l'exposició de les fotografies seleccionades del concurs

Del 8 al 25 de novembre, a la Biblioteca Pompeu Fabra

Exposició del 10è Concurs de fotografia naturalista torrellenc

Del divendres, 8 al dilluns, 25 de novembre, a la sala d'exposicions de la Biblioteca Pompeu Fabra, en els horaris habituals, restarà oberta l'exposició de les fotografies presentades i seleccionades pel jurat del 10è Concurs de fotografia naturalista torrellenc, que organitza la nostra associació cada dos anys.

Les fotografies, enguany per primera vegada, s'havien de presentar en format digital. El jurat sobre el format digital en va seleccionar sis per a cadascun dels apartats de fauna, flora i paisatge.

Per tant l'exposició constarà de les divuit fotografies, seleccionades pel jurat, impreses.

A continuació reproduïm l'acta de la reunió del jurat corresponent a la 9a edició del concurs.

ACTA DE LA REUNIÓ DEL JURAT DEL 9è CONCURS DE FOTOGRAFIA NATURALISTA TORRELLENC SANT MARTÍ 2017

Reunits Gemma Torrent, Miquel Roig, César Comín i Montserrat Roig, membres del jurat del 9è Concurs de fotografia naturalista torrellenc, el dilluns, 6 de novembre del 2017, a les 21 hores, a can Sostres, a Torrelles de Llobregat, després de les corresponents deliberacions, acorden emetre el següent veredict:

Apartat de fauna

1r Premi: Mirades
2n Premi: Cuquet
3r Premi: Papiró Macbean

Autor/a: Daniel Gomez
Autor/a: Isabel Mora
Autor/a: Vilens Roig

Apartat de paisatge

1r Premi: Últims rajos
2n Premi: Hora baixa
3r Premi: Sant Antoni

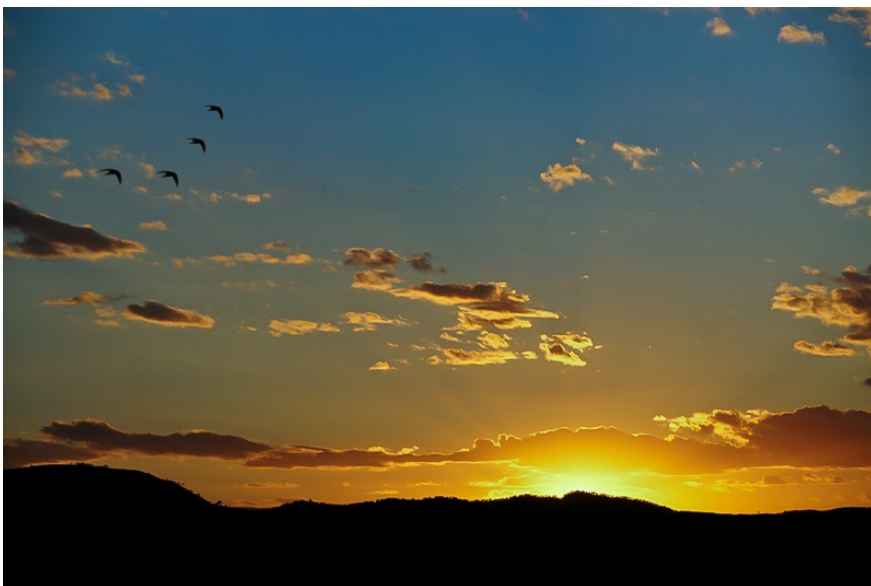
Autor/a: Isabel Mora
Autor/a: Margarida Deu
Autor/a: Tomàs Blasco

Apartat de flora

1r Premi: A cau d'orella
2n Premi: Rosells a contrallum
3r Premi: S'acosta el fred

Autor/a: Rux Simon
Autor/a: Cesar Aquado
Autor/a: Alba Ramell

Signatures:

Posta de sol des de can Guey. Enric Daunis.
1r premi de l'apartat de paisatge. 2015. 8a edició.

Últims rajos. Isabel Mora.
1r premi de l'apartat de paisatge. 2017. 9a edició.

TALLER DE MENJADORES PER ALS OCELLS

dissabte, 9 de novembre,
de les 10,30 hores fins el migdia
a la plaça de l'Ajuntament

Taller de construcció de menjadores per als ocells

Es donaran totes les peces tallades a mida i només cal clavar els claus

Cal portar un martell

Les persones que hi participin tindran dret a emportar-se una menjadora

Les participants que no siguin membres de l'ANT, si volen endur-se una menjadora, hauran de donar 5 euros pels materials

Les menors d'edat hauran d'anar acompanyades d'una persona adulta

L'ANT no es fa responsable de qualsevol possible lesió durant l'activitat

No cal inscripció prèvia

Organitzat per l'

ant.laformiga@gmail.com

www.antlaformiga.org

L'any passat, coincidint amb la Festa Major de Sant Martí i amb la Fira del medi ambient, es va realitzar un Taller de construcció de caixes niu per als ocells amb molta participació.

Des de la junta de l'ANT es va valorar aquest èxit de forma molt positiva. Per això, enguany, s'organitzarà un taller de construcció de menjadores per als ocells.

El dissabte, 9 de novembre, al matí, des de les 10,30 hores, a la plaça de l'ajuntament es podrà participar en el taller.

Es tindran totes les peces necessàries a punt per realitzar el muntatge d'una manera molt senzilla.

Les peces de fusta ja seran tallades a mida. Només caldrà presentar-les com s'expliqui i clavar-li el filat a sobre i, després, a sota. Cal portar un martell.

Fent-se càrrec del cost dels materials necessaris (5 euros) tots els participants es podran endur la menjadora amb cacauet i penjar-la a casa seva.

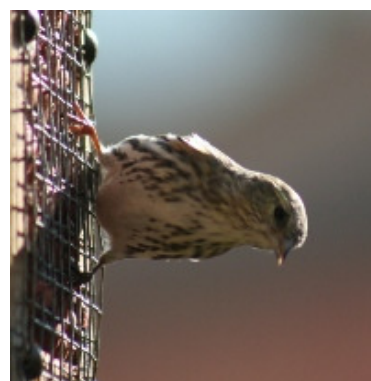
Els membres de l'ANT la podran obtenir de franc.

Les persones menors d'edat hauran d'anar acompanyades d'una persona adulta.

D'aquesta manera a banda de donar un aliment suplementari als ocells durant l'hivern, es pot observar-los de prop.

A continuació reproduïm la nota informativa de l'hivern passat de la campanya de menjadores.

Campanya hivernal de menjadores per als ocells

Lluer (Carduelis spinus) en una menjadora amb cacauet.

A la tardor i a l'hivern, és quan arriben els ocells hivernants provinents del nord d'Europa que s'allunyen dels freds més rigorosos en busca d'aliment. També és el temps més adequat per posar menjadores a l'abast dels ocells.

Si es vol ajudar, amb una aportació d'aliment suplementari, als ocells i, alhora, es vol gaudir de la seva presència propera per observar-los, és un bon moment per posar les menjadores.

Se'ls hi pot proporcionar l'aliment per a ocells que es ven normalment en les graneries. És molt efectiu el cacauet cru. Recordeu que l'aliment no pot ser salat ni torrat.

Des de fa uns quants anys, el grup d'ornitologia comprava de forma col·lectiva cacauet cru sense closca, però l'any passat ja es va arribar a un acord amb la botiga de la cooperativa agrícola perquè aquesta subministrés al detall l'aliment per als ocells. S'hi pot comprar cacauet cru o gra.

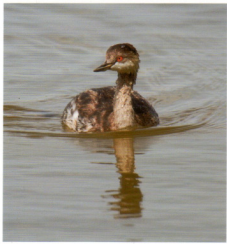
SORTIDA ORNITOLÒGICA AL DELTA DEL LLOBREGAT

dissabte, 30 de novembre,

a les 8,30 hores,

al parc de can Sostres

Sortida ornitològica al delta del Llobregat

Sortida matinal per observar les aus de la zona de cal Tet.

Es tornarà a l'hora de dinar.

Cal portar roba d'abric i calçat adequat.

No cal inscripció prèvia.

Les persones que hi vulguin participar es trobaran al parc de can Sostres per compartir cotxe.

Organitzat pel grup d'ornitologia de l'

ant.laformiga@gmail.com

www.antlaformiga.org

El grup d'ornitologia de l'ANT va acordar realitzar una sortida de camp a les Reserves Naturals del Delta del Llobregat, el dissabte, 30 de novembre, al matí.

Concretament es sortirà del parc de can Sostres a les 8,30 hores i es tornarà a l'hora de dinar.

Així es vol recuperar les activitats d'observació de les aus fora del nostre entorn.

Des de la fundació de la nostra entitat, el grup d'ornitologia havia organitzat diverses sortides per observar les aus.

I aprofitant el pont de primers de desembre organitzava sortides de diversos dies.

Per diverses raons personals dels membres del grup d'ornitologia que hi participaven l'any 2018 ja no es va realitzar.

Els viatges que s'havien realitzat durant aquells anys foren els següents:

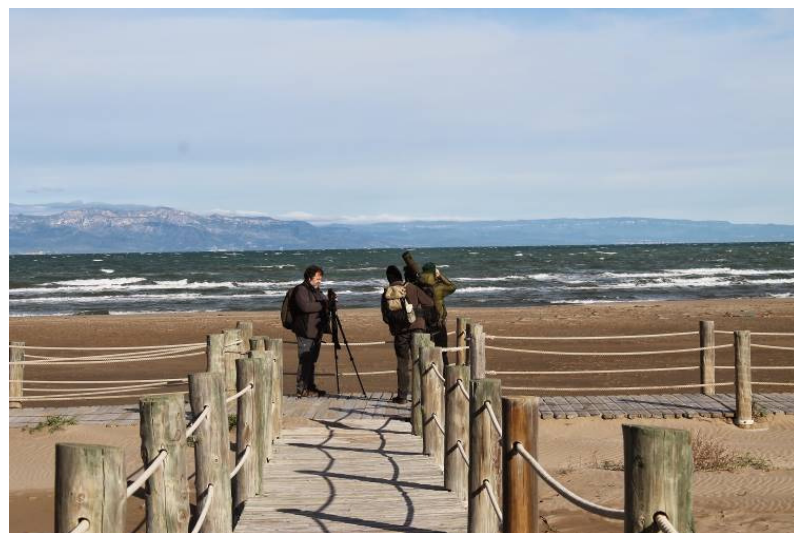
- 2000 Viatge a la Camarga.
- 2001 La Nava, Villafáfila i Astúries.
- 2002 Gallocanta, riu Piedra i Belchite.
- 2003 Bardenas i Pirineu de Navarra.
- 2004 Doñana.
- 2005 Costa del Cantàbric.
- 2006 Extremadura.
- 2007 Andújar.
- 2008 Llacuna de Pitillas i vall d'Echo.
- 2009 Cap de Gata i el Fondo.
- 2010 Villafáfila i Sierra de Culebra.
- 2011 Pirineu, secans de Lleida i delta de l'Ebre.
- 2012 Aiguamolls de l'Empordà, Cap de Creus, l'Albera i Cadí-Moixeró.
- 2013 Cerdanya, Pallars i delta de l'Ebre.
- 2014 Els Ports i delta de l'Ebre.
- 2015 Pallars i serra de Guara.
- 2016 Alfés, Ateca i Gallocanta.
- 2017 Montseny, aiguamolls de l'Alt i el Baix Empordà i arrossars de Pals.

L'any 2018 es va preparar una sortida de tres dies al delta de l'Ebre però es va haver de suspendre.

Amb l'organització d'aquesta sortida es vol reprendre l'observació de les aus amb localitzacions més properes, de forma que es puguin realitzar en un dia.

Us recordem que el grup d'ornitologia és obert a la participació de totes aquelles persones que estiguin interessades en l'observació de les aus o que vulguin conèixer tot aquest món.

Les sortides que ha organitzat o podria organitzar en el futur el grup d'ornitologia són obertes a qualsevol persona. No cal ser membre del grup d'ornitologia per participar-hi.

A dalt. Una sortida al delta de l'Ebre.

A la dreta. Buscant la perdiu blanca al Pirineu.

Acompanyem com sempre aquest full informatiu amb un document, el número 210 dins de la col·lecció.

Dins del web del CREAM es publica una secció periòdica amb el títol "Els apunts d'en Jaume Terradas" amb articles d'aquest autor relacionats amb el medi ambient. Hem aprofitat l'article titulat "El sermó dels avions" per realitzar aquest nou document dins de la col·lecció.

En aquest article que comença tractant sobre els pioners de l'aviació i fa un resum històric de l'evolució de l'ús de les aeronaus acaba reflexionant sobre l'actual massificació de vols i els efectes que produeixen a l'atmosfera.

Finalment hi hem afegit un breu article d'Albert Om publicat al diari Ara.

A continuació reproduïm una entrevista a Olga Margalef, membre del CREAM, publicada al butlletí electrònic Opcions.

"La contaminació genera milers de morts prematures"

04.07.2018 Montse Peiron

"Quan vaig començar a saber una mica sobre la contaminació em va sobtar que la situació fos tan greu, es conegué tan poc i ningú estigués alertant sobre el tema".

Això és el que va motivar l'Olga Margalef a fundar, juntament amb altres persones, la Plataforma per la Qualitat de l'Aire, un paraigua que agrupa més de setanta entitats que lluiten per un aire més net, des de la certesa que la pol·lució és un problema greu.

Fotografia: Dani Codina

Per què és tan greu, el problema de la contaminació?

Les ciutats catalanes, espanyoles i del sud d'Europa respiren un aire que excedeix el lílindar màxim de contaminació permès per la Unió Europea (UE) i les recomanacions

de l'Organització Mundial de la Salut (OMS).

Disposem d'estudis molt detallats de grups de recerca d'epidemiologia que durant molts anys han fet un seguiment dels efectes de la contaminació i podem assegurar, sense cap mena de dubte, que a Catalunya genera milers de morts prematures, casos de bronquitis infantil i crisis asmàtiques. I l'OMS ho corrobora. Hi ha un ventall de malalties que són provocades o agreujades per aquesta contaminació. I aquest problema no formava part de l'agenda política fins fa molt poc.

L'efecte més immediat és sobre l'aparell respiratori: inhem l'aire i els contaminants, gasos i partícules, ens arriben als pulmons. Però, en el cas de les partícules, aquest polsim que genera la combustió dels vehicles arriba a la sang a través dels alvèols i, després, a tot el cos. Això té conseqüències sobre el sistema cardiovascular. S'ha demostrat que, a Barcelona, els dies que hi ha més contaminació es produeixen més ictus i infarts de miocardi. Per a la gent que té el sistema cardiovascular dèbil és com la gota que fa vessar el got.

Els lílindars màxims de pol·lució que estableix la UE són més alts que els que recomana l'OMS. Com s'entén?

La UE s'ha estancat en un lílindar antic que s'hauria de renovar: si es vol protegir la salut com a mínim s'hauria d'igualar amb el de l'OMS. Però molts països de la UE no compleixen les normatives actuals, i el debat a escala europea sobre els lílindars s'ha aturat. Sembla que s'està esperant a un compliment dels nivells de la normativa actual per tal d'avançar cap a una de més restrictiva.

Els gasos que emeten els vaixells també afecten l'aire que respirem?

En el cas dels vaixells de gran tonatge, a més de llençar brossa al mar contínuament, les emissions són més tòxiques que les dels altres vehicles, perquè solen fer servir combustibles més barats i més rics en sofre que no es permeten per a cotxes o motos. Des del 2015, al Mar Bàltic, el Mar del Nord i el Canal de la Mànega els vaixells que són a 200 milles de la costa o menys han d'usar combustibles amb un contingut de sofre 35 vegades inferior al que es permet al Mediterrani, i les emissions s'han reduït a la meitat.

Pel que fa als creuers, emeten una gran quantitat de gasos, fins i tot quan estan atracats al port, perquè són com petites ciutats que estan contínuament en funcionament. Per això, malgrat que bona part dels gasos s'escampa cap al mar, hi ha una normativa que obliga els creuers a utilitzar un combustible més net que quan naveguen per mar obert. L'impacte ambiental del model turístic dels creuers ens donaria material per omplir moltes pàgines. A Europa i els Estats Units hi ha una vintena de ports on s'han instal·lat sistemes d'electrificació de manera que els vaixells ja no cremen combustible sinó que s'endollen. Si aquesta energia es genera a partir de fonts renovables, llavors el canvi és substancial. Això és el que demanem per al port de Barcelona.

Les persones ciclistes inhalen més gasos que els vianants, perquè estan fent un esforç físic. Val més que deixin d'anar en bici?

Certament inhalen més contaminants que els vianants, però, alhora, desplaçar-se fent exercici és beneficiós, més en una societat tan sedentària. Segons els especialistes, anar en bici surt a compte en termes de salut, és a dir, el benefici de fer exercici supera el perjudici de respirar més contaminació. És millor anar en bici que anar a peu o en moto. Ara bé, val la pena anar pels carrers menys transitats, encara que sigui una mica més lent.

És gaire diferent, respirar al costat d'un tub d'escapament que fer-ho a uns quants metres de distància?

Sí, amb la distància els contaminants es redueixen de manera exponencial (que no vol dir que desapareguin). Si en un pas de vianants t'esperes un parell de passes enrere de la vora de la vorera, hi ha força diferència. Això s'ha de tenir molt en compte amb els cotxets d'infants, que són a la mateixa alçada que els tubs d'escapament.

A les administracions els està costant molt prendre mesures determinants per atacar el problema de la contaminació. Hi ha grups d'interès que hi posin traves?

I tant. Formalment ningú apareix abanderant el suport a la contaminació, és clar, però a l'hora de reduir el trànsit ens trobem que el vehicle privat –cotxe i moto– és com una vaca sagrada. Ha penetrat en el nostre imaginari, és una necessitat per a una família, poder fer-lo servir és un dret, un símbol de capacitat econòmica, de llibertat, de masculinitat... Hi ha una imbricació cultural i de rutina molt forta i, a més, està vinculat amb uns sectors econòmics molt poderosos: la indústria automobilística i la petroliera. Aquest còctel complica molt les coses.

Pel que fa a grups de pressió, el Reial Automòbil Club de Catalunya (RACC) s'ha erigit com a defensor de la mobilitat en cotxe, vol que anar-hi sigui còmode i fàcil, tot i que públicament es mostra preocupat pel tema. El RACC influeix sobre mitjans de comunicació importants, pot accedir fàcilment a moltes institucions i administracions i disposa d'estudis propis. Per tant, és un actor important. El dia que es plantegi un canvi de model realment radical hi haurà molta tensió.

Amb voluntat política, es poden vèncer, els grups de pressió?

Penso que vivim un moment de canvi. Fa vint o trenta anys aquest tema ja era un problema, però no se'n parlava. Fa cosa de quatre anys que se'n parla més i apareix als baròmetres municipals com a preocupació important. Però les mesures, de moment, són molt tímides, futuribles i no estan exemptes de discussió. D'una banda, valorem que se n'estigui parlant, però, de l'altra, encara no hi ha hagut cap canvi real.

La mesura de limitar la flota de vehicles més antiga –la que s'ha pres a Barcelona– és la més estesa a Europa. Més de 200 ciutats han establert zones de baixes emissions. A la Plataforma per la Qualitat de l'Aire pensem que amb això no n'hi ha prou, que les restriccions haurien de ser més àmplies perquè, per si sola, aquesta mesura no garanteix el compliment de la normativa europea.

Mesures com limitar els cotxes són molt polèmiques al principi, però després la gent veu com disminueix la contaminació, s'allibera espai públic... es va fent més fàcil transitar sense cotxe, la gent està satisfeta... Fins que, al final, al que s'oposaria és a eliminar les restriccions als cotxes. No cal anar gaire lluny, ens podem fixar en la pacificació del trànsit al barri de Gràcia. Abans circulaven cotxes per tots els carrers i es va fer un pla molt polèmic que va suscitar l'oposició dels comerciants. Ara seria inviable tornar a aparcar cotxes a la plaça de la Revolució, per exemple, perquè hi ha un parc infantil. Nosaltres demanem més valentia política perquè, quan el conjunt de la ciutadania veu que els canvis tenen beneficis, és molt difícil tornar enrere.

En algunes ciutats, hi ha dies que només poden circular les matrícules parells i altres dies les senars. Hi ha gent que hi està en contra perquè diu que afecta la llibertat individual.

El dret de fer servir el cotxe no existeix, existeix el dret a la mobilitat. Hi ha moltes maneres de moure's i no cal que sigui sempre fent servir un vehicle privat, si perjudica les altres persones. El dret a la mobilitat ha de ser compatible amb el dret a la salut, que tothom reconeix. No es tracta únicament d'anar al metge i que m'atenguin bé, sinó de no posar-me malalt per culpa d'un ambient tòxic. Aquest dret a la salut topa amb el dret que una persona diu que té d'agafar el cotxe. Són compatibles? Un dret afecta el 100 % de la població i l'altre afecta la mobilitat d'una persona. El dret a la salut no té alternativa, no puc comprar-me una bombona i respirar un altre aire, mentre que la gran majoria de vegades la persona que s'ha de desplaçar disposa d'alternatives. Penso que més aviat s'intenta que una rutina o comoditat personal passi per sobre del benefici col·lectiu.

Sembla que una mesura molt eficaç per desincentivar anar en vehicle privat és l'anomenat "peatge urbà".

Sí, a escala europea els peatges urbans han funcionat. Sempre és complicat defensar l'aplicació d'un peatge, de fet a nosaltres ens agrada més dir-ne taxa de toxicitat, perquè els peatges solen associar-se amb concessions d'autopistes i privatitzacions. La lògica d'aquesta taxa és que els cotxes contaminen i generen danys a la població i, per tant, han de pagar pel dany produït. Hi ha qui s'hi oposa dient que llavors només podrà anar en cotxe qui tingui prou diners per permetre-s'ho. Però, si aquests diners es destinen a millorar el transport i la sanitat pública, esdevé un impost redistributiu que beneficia les persones amb menys recursos. També és una manera de fer que es comparteixi més el cotxe.

La mesura s'ha pres a moltes grans ciutats, com ara Londres, amb resultats molt satisfactoris. A Estocolm, per exemple, es va fer una prova pilot durant sis mesos i després es va fer un referèndum. Primer la població hi estava en contra, però el resultat del referèndum va fer sostenir la mesura. S'havia descongestionat el trànsit un 20 % i la contaminació s'havia reduït en una mesura semblant. Al mateix temps s'havia reforçat la xarxa d'autobusos interurbans i s'havia fet un esforç important per millorar tot el transport públic. Al capdavall, es tracta d'aplicar tot un conjunt de mesures simultàniament.

Els cotxes dièsel tenien fama de ser més sostenibles perquè emeten menys CO₂, però ahora generen més diòxid de nitrogen.

Sí i, a Barcelona, causen molt impacte. Durant els darrers anys el nombre de partícules a l'aire ha baixat, però les emissions de diòxid de nitrogen s'han disparat i no es compleix la normativa. El cas del dièsel és especialment greu. D'una banda, el 2015 es va destapar que Volkswagen trucava els cotxes: durant els controls, amb el vehicle alçat al taller, es detectava automàticament que el cotxe estava en mode de control i es donava un nivell d'emissions inferior al llinar permès. Però si les mesuraves amb el cotxe en circulació eren superiors. D'altra banda, les investigacions que l'escàndol va provocar han mostrat que els cotxes dièsel de la majoria de fabricants del món emeten més diòxid de nitrogen del permès; n'hi ha que fins a vuit, deu o catorze vegades més. És un atemptat premeditat contra la salut pública i ambiental. I com que l'automoció forma part d'un entramat molt potent, no s'ha jutjat com caldria.

Cal afegir que els cotxes dièsel havien estat molt incentivats per la Unió Europea, mitjançant rebaixes fiscals, com a mesura contra el canvi climàtic, pel fet que generen menys emissions de CO₂ que els de gasolina. Si el 1990 eren dièsel un 15% dels cotxes que es venien, el 2008 ho eren el 50%.

Els vehicles elèctrics, són la solució a la contaminació?

Creiem que és una solució per a la flota que s'ha de moure contínuament, com ara taxis, serveis de repartiment, serveis urbans... Ara mateix, però, és inconcebible substituir tota la flota mundial per cotxes elèctrics. Com a model de ciutat no volem substituir tots els cotxes per vehicles elèctrics perquè tindriem la mateixa ocupació de l'espai públic. Volem que el vehicle elèctric sigui la solució a una part del problema. Globalment hi ha d'haver menys cotxes i motos, compartir més els recursos i augmentar el transport públic. S'ha de tenir en compte que la majoria de cotxes de Barcelona estan aturats el 80 % del temps. Si s'apliquessin mètodes per compartir-los s'alliberaria espai públic i es malbaratarien menys recursos.

Acompanyem aquest full informatiu amb un recull de premsa, el número 128 dins de la col·lecció, que porta el títol “Un equilibri difícil d’aconseguir”.

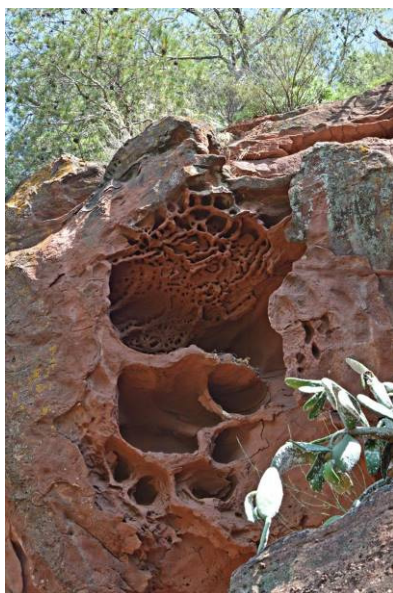
Es tracta d’informacions recollides del diaris Ara, El Punt Avui, Diari de Girona i del digital La Ciutat, publicades entre el gener i l’octubre del 2019, referents a l’ús dels espais naturals protegits i la problemàtica associada a l’afluència de visitants, als espais naturals de les comarques gironines. Però aquest problema es pot fer extensiu a tot arreu.

Com diu el títol del recull, és molt difícil fer compatible l’obertura al públic dels espais naturals i la seva mateixa protecció. Cal fer una molt bona, i afinada, regulació.

Des de fa un parell d’anys hem vist com, degut a la promoció a les xarxes, s’ha posat de moda visitar les coves situades a can Mas i can Riera dins del terme municipal de Torrelles de Llobregat, situades dins l’Espai d’Interès Natural (EIN) de l’Ordal.

També en els últims mesos s’ha fet visible una gran afluència de visitants als gorgs de la riera de Corbera, en el terme de Pallejà, amb la conseqüent necessitat de regulació.

A continuació reproduïm la introducció a un estudi de la Xarxa de Custòdia del Territori sobre els gorgs de la província de Girona, amb

fotografies dels gorgs de la riera de Corbera.

INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS

En les últimes dècades i arreu de Catalunya s’ha observat una creixent massificació de gorgs i altres espais aquàtics. La difusió d’aquests indrets emblemàtics a través de diversos canals de comunicació ha facilitat l’accés a més i més diversos usuaris. D’aquesta manera, es detecta no només un augment en el nombre de visitants als gorgs, sinó també un clar canvi en la seva tipologia. L’arribada d’altres tipus d’usuaris, que no és tan conscient dels valors naturals dels espais i que sovint no assumeix la responsabilitat de preservar-los, ha causat una notable afectació de les condicions ecològiques dels gorgs. De retruc, la sobre-freqüentació dels gorgs ha donat peu a diversos conflictes amb les poblacions adjacents, que veuen amenaçat i banalitzat un espai identitari.

El conjunt de problemàtiques associades a la sobre-freqüentació han alertat als ajuntaments, consistoris i altres actors implicats, que

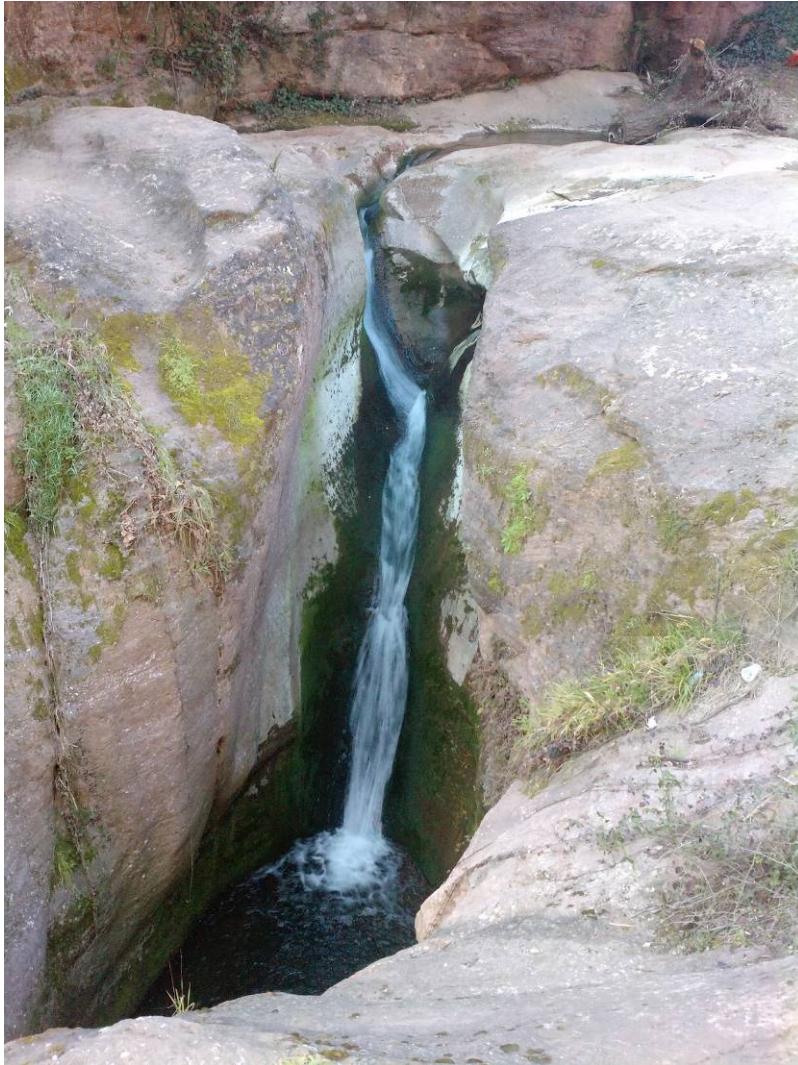
comencen a treballar en mesures que limitin el nombre de visitants i disminueixin l'impacte negatiu d'aquests. Cal revertir la situació actual i activar mesures que compatibilitzin un limitat ús públic amb la preservació de l'entorn natural.

La Xarxa de Custòdia del Territori (XCT) elabora el present informe amb l'objectiu de contribuir a aquesta tasca a nivell de la província de Girona, i es proposa:

- identificar els impactes derivats de l'ús públic dels espais en estudi. - classificar els espais d'estudi en diferents graus de vulnerabilitat. - recollir les mesures de gestió implementades a cada espai i la seva relativa eficàcia. - traçar noves mesures de gestió adaptades a la realitat de cada espai. - traçar possibles estratègies transversals. - implicar a les entitats locals ambientals en el procés.

El material generat orientarà la Diputació de Girona i altres actors clau en el procés de definició i implementació de mesures. L'informe, així com les actuacions que tinguin lloc arrel d'aquest, serviran de referent a les altres províncies de Catalunya, amb problemàtiques similars.

METODOLOGIA

Per tal de realitzar una diagnosi extensiva i de generar respostes adaptades a les necessitats de cada espai, el present informe s'ha elaborat en clau territorial. D'aquesta manera, s'han implicat quatre entitats ambientals locals en les fases de diagnosi i de proposta de millores. Per a la selecció i coordinació de les entitats, s'han seguit els següents passos:

Desembre de 2017:

- Llançament de la convocatòria. Arrel d'aquesta, les entitats interessades en participar al projecte fan arribar a la XCT una llista orientativa dels gorgs vulnerables de la seva zona d'actuació.

Gener de 2018:

- Recepció de les candidatures i de les llistes de gorgs potencialment vulnerables. - Selecció de les quatre entitats, en funció de la qualitat i coherència de la llista presentada, de la vinculació al territori gironí, del coneixement d'ambients fluvials i de la afiliació a la XCT. - Repartiment de tasques entre les entitats, en funció de la seva zona habitual d'actuació. - Accés al formulari, a partir del qual les entitats fan arribar la informació sobre cada un dels gorgs 1.

Febrer – Març de 2018:

- Recepció d'informació. - Comunicació per tal de resoldre dubtes o concretar dades.

La llista generada arrel de la convocatòria ha resultat tenir una forta desviació territorial: dels 29 gorgs detectats inicialment, tots excepte 1 es troben a les comarques de la Garrotxa, el Ripollès o el Gironès. Això es deu probablement a dos fets:

- Són aquestes tres les comarques que realment presenten un nombre major de gorgs vulnerables i amb una problemàtica més intensificada. - Les entitats que han presentat la seva candidatura actuen essencialment en

aquestes comarques.

Per tal resoldre parcialment aquest biaix i incloure a l'informe la resta de comarques gironines, s'ha assignat una comarca "no prioritària" a cada una de les entitats. D'aquesta manera, cada entitat ha diagnosticat entre 4 i 7 gorgs² (localitzats a la Garrotxa, el Ripollès i/o el Gironès) i ha realitzat una anàlisi genèrica de la problemàtica dels gorgs a nivell comarcal (de l'Alt Empordà, el Baix Empordà, La Selva o La Cerdanya). La resta de comarques (Osona i Pla de l'Estany) les ha assumit la XCT. Addicionalment, s'ha contactat amb altres actors rellevants, com el Consorci de l'Alta Garrotxa (CAG), per tal de reunir informació sobre els gorgs prioritaris.

A partir del material cru recollit pel conjunt de formularis, la XCT ha digerit la informació subministrada per les entitats per tal d'homogeneïtzar-la, tan pel que fa a l'estil com al contingut. De cada un 29 dels espais diagnosticats s'ha elaborat una fitxa funcional que en general recull, de manera sintetitzada:

El material cru resultant del formulari es proporciona com a adjunt a aquest informe, en format excel per tan de facilitar-ne la consulta.

La relació d'entitats i dels gorgs tractats per cada una d'elles es troba recollida a l'annex.

La descripció de l'espai (interès, accés i voltants, visitant habitual, serveis...).

La problemàtica (impacte sobre l'aigua, la biodiversitat, les vies d'accés, la població adjacent...).

Les mesures de gestió adoptades fins ara, actors implicats i resultats.

Les propostes de millora proposades per l'entitat que realitza la diagnosi.

A posteriori, la XCT ha generat material cartogràfic i ha elaborat les conclusions de l'informe.

18è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA D'AUS

Les últimes solucions del concurs, dels mesos de juliol i agost, eren les següents:

Foto nº 13:	<i>Calandrella brachydactyla</i> Greater Short Toed Lark	Terrerola vulgar Terrera Común
Foto nº 14:	<i>Corvus monedula</i> Western Jackdaw	Gralla Grajilla
Foto nº 15:	<i>Rallus aquaticus</i> Water Rail	Rascló Rascón Europeo
Foto nº 16:	<i>Aquila nipalensis</i> Steppe Eagle	Àguila d'estepa Águila Esteparia

Aquestes eren les dues fotografies del concurs corresponents al mes de setembre.

Al tancament de la redacció d'aquest full informatiu, l'encarregat del concurs, Sergi Sales, encara no havia donat les solucions corresponents al mes de setembre ni havia actualitzat la classificació dels concursants.

CLASSIFICACIÓ DEL 18è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ D'AUS

Publiquem ara la classificació del 18è Concurs d'identificació fotogràfica d'aus, comptant la puntuació corresponent a les setze fotografies, dels mesos de gener a l'agost, i de les dues proves extra, en cas d'empat, per ordre temporal de les respostes donades.

34,3 PUNTS:	Marc Pérez
32,9 PUNTS:	Enric Morera
32,8 PUNTS:	Núria Rodríguez
31,1 PUNTS:	Tomás Blasco
29,4 PUNTS:	Jaroa López
29,2 PUNTS:	Victor Iglesias
29,1 PUNTS:	Lluís Estrada
28,7 PUNTS:	Pep Domènech
24,3 PUNTS:	Vicenç Roig
21,5 PUNTS:	Francesc Capdevila
20,1 PUNTS:	Bet Mejan Montse Puig
6 PUNTS:	Sandra Morujo

Sergi Sales, l'encarregat del concurs.

Prova final del concurs de l'any 2012

Aquestes dues fotografies següents són les corresponents al mes d'octubre.

Podeu demanar de participar en el concurs a salessergi@gmail.com

OBSERVACIONS ORNITOLÒGIQUES

Aquestes són les observacions de l'octubre del 2019 de les quals hem rebut comunicació.

Dins Natusfera hi ha el projecte "Observacions ornitològiques ANT" amb més observacions ornitològiques del municipi de Torrelles de Llobregat.

S'hi pot accedir des del web de l'ANT o a l'adreça <https://natusfera.gbif.es/projects/observacions-ornitologiques-ant>

Tampoc es publiquen la majoria de les observacions del pas migratori de les aus planejadores que es recolliran a part en propers fulls informatius.

Gratapalles (*Emberiza cirius*) (1 ex.) escoltat al casc urbà, al carrer Sant Joan.

Dimarts, 29 d'octubre del 2019, a les 7,45 hores.

Observador: Vicenç Roig

Xoriguer (*Falco tinnunculus*) (1 mascle) ajocat en un forat de l'església.

Diumenge, 27 d'octubre del 2019, a les 18 hores.

Observador: Vicenç Roig

Esparver (*Accipiter nisus*) (1 mascle + 1 femella) + **Ballester** (*Apus melba*) (50 ex.) observat com una parella d'esparvers intentava capturar algun ballester del grup que volaven molt baix i també algun exemplar de ratpenat.

Diumenge, 27 d'octubre del 2019, a les 17,30 hores.

Observador: Vicenç Roig

Pardal de bardissa (*Prunella modularis*) (1 ex) observat als horts de la mina de can Soler.

Diumenge, 27 d'octubre del 2019, a les 16,15 hores.

Observador: Vicenç Roig

Cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*) (1 ex) observat volant sobre la mina de can Soler.

Diumenge, 27 d'octubre del 2019, a les 16 hores.

Observador: Vicenç Roig

Trist (*Cisticola juncidis*) (2 ex.) + **Mosquiter comú** (*Phylloscopus collybita*) (X ex.) observats a cal Canut i els camps de can Soler.

Diumenge, 27 d'octubre del 2019, a les 15,55 hores.

Observador: Vicenç Roig

Esparver (*Accipiter nisus*) (1 ex.) observat volant a la costa del Pedró

Diumenge, 27 d'octubre del 2019, a les 15,45 hores.

Observador: Vicenç Roig

Aligot comú (*Buteo buteo*) (1 ex.) observat sobrevolant el camí del cementiri.

Diumenge, 27 d'octubre del 2019, a les 12,44 hores.

Observadores: Neus Planas i Isabel Mora

Raspinel (*Certhia brachydactyla*) (1 ex.) observat al camí del cementiri.

Dijous, 24 d'octubre del 2019, al migdia.

Observadora: Neus Planas

Roquerol (*Ptyonoprogne rupestris*) (8 ex.) observats volant sobre el casc urbà.

Dimecres, 23 d'octubre del 2019, a les 14,30 hores.

Observador: Vicenç Roig

Bruel (*Regulus ignicapillus*) (1 ex.) observat al camí del cementiri.

Diumenge, 20 d'octubre del 2019, a les 13,10 hores.

Observadora: Neus Planas

Duc (*Bubo bubo*) (1 ex.) escoltat des del casc urbà cap el mas Segarra.

Dissabte, 19 d'octubre del 2019, a les 7,30 hores.

Observador: Vicenç Roig

Falcó mostatxut (*Falco subbuteo*) (1 ex) observat a can Pi.

Divendres, 18 d'octubre del 2019, a les 18,02 hores.

Observador: Tomás Blasco

Cuereta groga (*Motacilla flava*) (1 ex) observat volant sobre el Tabor.

Dimecres, 16 d'octubre del 2019, a les 15,15 hores.

Observador: Vicenç Roig

Cabra boja (*Strix aluco*) (1 mascle + 2 femelles) escoltats a can Riera.

Dimarts, 15 d'octubre del 2019, a les 7,44 hores.

Observador: Tomás Blasco

Perdiu roja (*Alectoris rufa*) (1 ex) observat a la serra de can Valent.

Dimarts, 15 d'octubre del 2019, a les 7,21 hores.

Observador: Tomás Blasco

Esparver (*Accipiter nisus*) (1 ex.) observat posat en un pi entre can Guey i el mas Segarra.

Dissabte, 12 d'octubre del 2019, a les 15,50 hores.

Observador: Vicenç Roig

Duc (*Bubo bubo*) (1 mascle) + **Cabra boja** (*Strix aluco*) (1 mascle) escoltats des del casc urbà, cap al mas Segarra i can Balasc de baix.

Dissabte, 12 d'octubre del 2019, a les 5,45 hores.

Observador: Vicenç Roig

Cabra boja (*Strix aluco*) (1 mascle + 1 femella) escoltats a la vora de la planta de compostatge.

Dissabte, 5 d'octubre del 2019, a les 20 hores.

Observador: Vicenç Roig

Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*) (1 ex.) observat a la passera de can Gallina.

Dissabte, 5 d'octubre del 2019, a les 19,25 hores..

Observador: Vicenç Roig

Merla blava (*Monticola solitarius*) (1 ex) observat a la pedrera de can Gallina.

Dissabte, 5 d'octubre del 2019, a les 19,10 hores.

Observador: Vicenç Roig

Tallarol de casquet (*Sylvia atricapilla*) (1 mascle) fotografiat a can Coll.

Dijous, 3 d'octubre del 2019, a les 11,51 hores.

Observadora: Isabel Mora

Pit-roig (*Erithacus rubecula*) (1 ex) fotografiat als horts rera la cooperativa.

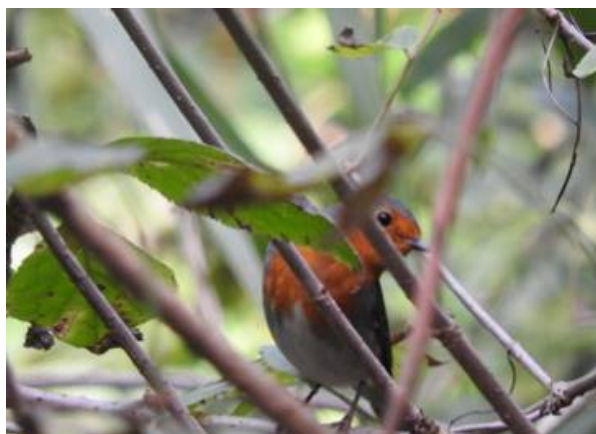
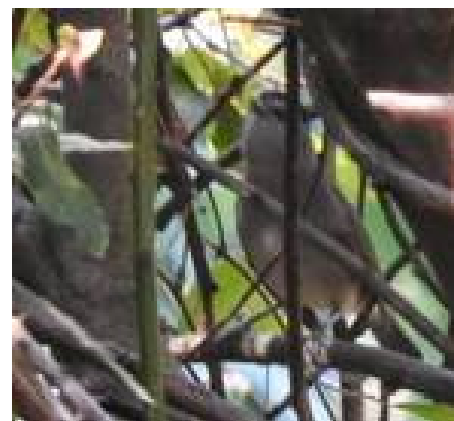
Dijous, 3 d'octubre del 2019, a les 11,08 hores.

Observadora: Isabel Mora

Picot garser petit (*Dendrocopos minor*) (1 ex) observat al torrent de can Balasc, a Cesalpina.

Dijous, 3 d'octubre del 2019, a les 11,02 hores.

Observador: Tomás Blasco

SORTIDA FOTOGRÀFICA

diumenge 6 d'octubre

a les 9 del matí

a la plaça de l'Ajuntament

Sortida fotogràfica

Sortida de camp d'unes tres hores per practicar la fotografia de temàtica naturalista guiada per Adriana Olsina

És una activitat complementària del 10è Concurs de fotografia naturalista torrellenc

Organitzada per l'

El diumenge, 6 d'octubre, a les 9 del matí, des de la plaça de l'Ajuntament es va sortir per practicar la fotografia de temàtica naturalista.

Com una activitat complementària del 10è Concurs de fotografia naturalista torrellenc, des de l'ANT, es va programar gràcies a l'oferiment de l'Adriana Olsina, fotògrafa professional.

Durant el matí, seguint la ruta de natura de can Reinal, l'itinerari de la qual és al web, l'Adriana va anar aconsellant els assistents i els va anar fent fer diversos exercicis fotogràfics en punts concrets del trajecte.

L'activitat es va acabar a les 13 hores.

CABIROL

Com ja vam informar al seu moment, al desembre del 2017 es va detectar, mitjançant una càmera parany, una femella de Cabirol (*Capreolus capreolus*) en el nostre entorn.

Vàrem publicar la fotografia de la càmera parany. Més tard, al gener del 2018, amb una altra càmera parany es va poder realitzar un vídeo de trenta segons també d'una femella.

Segons un comentari personal fa pocs mesos es va atropellar un exemplar d'aquesta espècie a la carretera de Begues a Gavà.

Ara, en el mes d'octubre del 2019, s'ha pogut captar una imatge d'un mascle de la mateixa espècie.

A continuació reproduïm la foto de l'exemplar, una altra de cagallons d'aquesta espècie trobats a la mateixa zona i les fotos de l'any 2017.

RECUPERACIÓ DE CAMINS

Els Estelladors de l'Ateneu Torrellenc segueixen treballant en el seu projecte de recuperació de camins. De moment han recuperat un camí a prop de la creu de Sant Pau i estan treballant en el camí de l'accés a la font de can Coll i l'entorn de la font.

Reproduïm una nota informativa del web municipal.

Una vintena de persones participen en la darrera acció del Projecte Estelladors

03/10/2019

El dissabte 21 i diumenge 22 de setembre, la iniciativa es va centrar en la recuperació del camí de la Creu de Sant Pau i de la Font de Can Coll. Amb l'arribada del nou curs, els Estelladors de l'Ateneu Torrellenc han tornat a impulsar diverses propostes per preservar l'entorn i recuperar camins del municipi. El passat dissabte 21 i diumenge 22 de setembre, una vintena de veïns i veïnes van participar en la neteja dels espais adjacents a la Creu de Sant Pau i la Font de Can Coll.

Aquestes noves accions sorgeixen motivades per la relació directa dels estelladors torrellencs amb el bosc, qui compleix una triple funció: l'ambiental o ecològica, la productora i la social. Des de fa temps, els estelladors hi estan compromesos, però ara volen fer-ho extensiu a la ciutadania i animar als torrellencs i les torrellenques a formar-hi part. Actualment, el Projecte Estelladors ja compta amb el suport de les ADF, els Tres Tombs, el CET i desenes de persones.

FASCIACIÓ

Al camí de la torre de vigilància del Tabor es va observar unes tiges de Ginesta (*Spartium junceum*) modificades. Eren molt més amples i aplanades.

Es tracta d'una fasciació.

Reproduïm la definició del diccionari en línia Termcat.

fasciació

f BOT Aplanament o concrescència de tiges, branques o arrels.

SEGUIMENT DE LA MIGRACIÓ DE LES AUS PLANEJADORES

Actualment s'estan recollint les observacions dels diversos membres del grup d'ornitologia que han seguit la migració de les aus planejadores des d'algun dels punts habituals de seguiment en el nostre entorn, el turó de la Bruguera, el Tabor, el puig d'Endi, ...

Si teniu alguna observació de rapinyaires en migració en el nostre entorn ens les podeu comunicar.

A continuació reproduïm una informació de l'informatiu dels parcs de la Diputació sobre la celebració dels 30 anys de seguiment de la migració al parc del Garraf, que es realitza des del mirador de Canópolis.

Enguany, s'han obtingut més de 1.300 observacions i s'ha identificat prop d'una vintena d'espècies

Èxit de participació als actes de celebració dels 30 anys d'observació de la migració al Parc del Garraf

28/10/2019

Observacions des del mirador de Canópolis. Autor: Jordi Noves

Des de l'any 1989, en el Parc del Garraf s'han dut a terme des de finals d'estiu fins a principis de tardor observacions documentades de la migració d'aus rapinyaires al seu pas pel massís del Garraf. Per celebrar les tres dècades de seguiment, el Parc va organitzar durant els mesos de setembre i octubre diverses activitats obertes al públic per acompanyar els ornitòlegs durant el seguiment d'enguany així com un programa amb tallers i xerrades.

Observacions al mirador de Canópolis

Durant tot setembre i fins al 15 d'octubre, els ornitòlegs de l'espai natural es van trobar de les 10 a les 15 h per realitzar el cens al mirador de Canópolis. L'activitat era oberta al públic i totes aquelles persones interessades van poder-hi participar i acompanyar els guardes i voluntaris durant l'observació.

Programa d'activitats obertes al públic

En la primera jornada dels actes de celebració dels trenta anys de seguiment de la migració al Garraf, el dissabte 28 de setembre al matí, més de vuitanta

assistents van gaudir del taller d'anellament i de l'alliberament de diferents espècies de rapinyaires. Durant el taller, portat a terme pels guardes del Parc del Garraf, petits i grans van poder conèixer en què consisteix l'anellament científic i veure com es capturaven, anellaven i s'alliberaven de nou al medi un total de dotze ocells passeriformes de quatre espècies diferents (2 pit-roigs, 4 cotxes fumades, 5 tallarols de casquet i 1 tallarol capnegre).

Un cop acabada la sessió divulgativa d'anellament, el grup de participants va conèixer les instal·lacions de l'Oficina del Parc. La Pleta i, posteriorment, es van traslladar al mirador de Canópolis, on es va inaugurar un plafó informatiu sobre la migració i va gaudir de l'alliberament d'un total de sis rapinyaires (4 xoriguers, 1 aligot comú i 1 astor) provinents i recuperats al Centre de Recuperació de Fauna Salvatge de Torreferrussa.

Durant aquesta activitat es van poder observar de prop aquestes espècies abans de deixar-les en llibertat i conèixer part de les seves característiques, biologia i problemàtica. Un cop en llibertat, les van observar fent diverses volades damunt dels assistents fins que van marxar.

Jornada d'observació i xerrada sobre la migració

Organitzada pel Museu de Gavà, la segona activitat de la celebració va ser una proposta familiar d'observació de la migració des del mirador de Canópolis que va comptar amb la presència de més de vint assistents entre infants i adults. L'activitat, que va tenir lloc el diumenge 6 d'octubre, va començar a La Pleta, on els presents van realitzar l'itinerari botànic i se'ls va donar a conèixer les peculiaritats geològiques i botàniques del Parc del Garraf. En acabar, els participants es van dirigir al mirador de Canópolis per, gràcies als guardes del Parc, conèixer de primera mà la migració i gaudir tots plegats d'una jornada d'observació de les aus rapinyaires al seu pas pel Garraf.

Jornada tècnica sobre la migració

Finalment, el divendres 11 d'octubre el Palau Maricel de Sitges va acollir una jornada tècnica sobre la migració que va significar l'acte central de cloenda de la celebració d'aquests trenta anys de seguiment. La sessió monogràfica va aplegar més de setanta assistents que van escoltar especialistes en la temàtica provinents de diversos indrets del territori català i estatal. La jornada va comptar amb l'exposició plenària d'Alejandro Onrubia, de la Fundació Migres, qui va explicar el seguiment de la migració d'aus rapinyaires per l'estret de Gibraltar durant vint d'anys d'experiència. A continuació, es va exposar la situació del coneixement sobre la migració dels rapinyaires al seu pas per Catalunya. En primer lloc, Marc Antón, de l'Institut Català d'Ornitologia (ICO), va exposar una valoració de la situació a Catalunya a escala global. Per la seva banda, Fran Trabalon, de la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN), va parlar del coneixement que hi ha sobre la migració dels rapinyaires a través dels Pirineus Orientals i Jordi Dalmau, de l'empresa Aubèrria, va tractar la migració de la cara nord del Cadí.

Francesc Llimona, del Parc Natural de la Serra de Collserola va parlar dels trenta anys de seguiment en aquest espai i com aquesta activitat ha contribuït a la formació d'un bon grapat d'ornitòlegs i, finalment, Rodrigo del Amo, del Parc de Garraf, va explicar el seguiment d'aquest fenomen al Parc durant tres dècades.

Els actes de celebració van finalitzar amb l'emotiu reconeixement als voluntaris que han fet possible i han participat en aquests trenta anys de seguiment de la migració al Garraf.

Balanç molt positiu

El seguit d'activitats de celebració van comptar amb una assistència nombrosa i variada, amb tot tipus de públic format per petits i grans, especialistes i públic en general, i han permès difondre les activitats que s'organitzen des del Parc del Garraf així com donar a conèixer una mica millor aquesta espai natural protegit.

Enguany, a més, gràcies a la tasca dels molts voluntaris i voluntàries i a la coordinació per part del personal del Parc, s'han obtingut més de 1.300 observacions i s'ha identificat prop d'una vintena d'espècies diferents.

Moltes gràcies a tots i totes per la vostra participació i ajuda!

Les dades del seguiment d'enguany són a la pàgina web Conservació de la biodiversitat a la Xarxa de Parcs Naturals. També hi podreu consultar les corresponents als anys 2018 i 2017. Si visiteu la pàgina de Facebook i l'Instagram del Parc del Garraf, trobareu més informació i imatges fantàstiques de les diverses activitats realitzades.

LOCAL PROVISIONAL

Des de fa uns mesos que l'ANT utilitza un local provisional.

Primer ens va avisar l'Ajuntament que es realitzarien les obres per instal·lar un ascensor. Quan es va acabar, el local va ser tancat per fer un tractament a les bigues de fusta i, ara, se'ns ha comunicat que han de fer obres a la teulada de can Sostres.

El local provisional és al mateix parc de can Sostres, a l'edifici que havia estat el local de la policia municipal.

El dimarts, 29 d'octubre, es va realitzar una reunió entre els membres de la junta i el tècnic municipal de cultura.

Aquest ens va informar de la reestructuració dels espais municipals dedicats a les entitats locals.

Va oferir l'ús compartit, amb d'altres associacions, del local provisional que té entrada pel carrer Joaquim Sostres i una petita habitació per a ús d'arxiu i armari exclusiu per a la nostra entitat.

El pis inferior de la casa, amb entrada al nivell del parc, seria per a dues altres associacions.

També va anunciar que s'habilitarien algunes millores sobre l'estat actual, com ara mobiliari i llums nous i la instal·lació d'un projector i pantalla per a reunions, xerrades ...

Per tant les properes activitats, a banda de les reunions de junta ordinàries, com la reunió del jurat del concurs fotogràfic o l'acte final del concurs d'identificació fotogràfica d'aus caldrà fer-les en aquest nou local de la masoveria de can Sostres.

En propers fulls informatius anirem informant de les novetats.

Acte final del concurs d'identificació fotogràfica del 2018 al local del pis de can Sostres

CARTELLS INFANTILS

Ens fem ressò de l'aparició d'uns cartells, de creació infantil, penjats en punts del casc urbà, alertant del canvi climàtic.

En reproduïm alguns com a mostra que el futur climàtic preocupa molt als més petits i al jovent.

En l'anterior full informatiu ja esmentàvem la concentració d'escolars a la plaça de l'Ajuntament el divendres, 27 de setembre, coincidint amb la Setmana de Mobilitzacions pel Canvi Climàtic i la Vaga Mundial.

LIMONIUM GIRARDIANUM

A continuació reproduïm una nota informativa provinent de l'informatiu dels parcs de la Diputació. Fa referència a la recollida de llavors de *Limonium girardianum*, al parc del Garraf, per a conservar-les en el banc de llavors del Jardí Botànic de Barcelona.

La sempreviva menuda ('*Limonium girardianum*'), catalogada com a vulnerable a Catalunya

Recollida de llavors d'una espècie de flora protegida per a la seva conservació

02/10/2019

Instant de la recollida de llavors. Autor: L. Gómez / XPN

El divendres 20 de setembre, al Parc del Garraf es va realitzar una acció de conservació de la planta amenaçada sempreviva menuda (*Limonium girardianum*) que va consistir en la recol·lecció de llavors d'aquesta espècie per a la seva conservació en el Banc de llavors del Jardí Botànic de Barcelona. L'actuació contribueix a garantir la seva supervivència futura.

Els treballs es van dur a terme gràcies a la coordinació de l'equip tècnic i de guardes del Parc del Garraf (Gerència de Serveis d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona), de l'equip del Grup de Suport de Muntanya (GSM) del Cos d'Agents Rurals, especialitzat en tasques de dificultat i alçada, l'assessorament de l'equip tècnic del Jardí Botànic (Consorti del Museu de Ciències Naturals de Barcelona) i de

l'empresa pública Forestal Catalana, amb el suport del Servei de Fauna i Flora (Generalitat de Catalunya) i de l'empresa Euro Geotècnica.

La prospecció en detall de la paret vertical on es troba la població per part dels GSM va aportar el coneixement de nous exemplars d'aquesta espècie, que des de terra no es podien albirar.

Aquesta acció està motivada per la fràgil situació d'aquesta espècie a l'espai natural del Parc del Garraf, on hi ha una petita població d'una vintena d'individus. La població del Garraf és molt notable pel seu aïllament i per trobar-se en uns replans rocosos marítics amb un fort impacte antròpic (infraestructures de transport, escalada...), fet que converteix la població en extremadament vulnerable.

És per això que s'ha prioritzat la recol·lecció de llavors d'aquesta planta i el seu manteniment en el Banc de llavors del Jardí Botànic. Així, davant d'una hipotètica extinció, gràcies a la conservació de les seves llavors hi hauria la possibilitat de germinar-les i tornar-les a plantar. Això també permetrà augmentar el coneixement de la seva biologia.

La sempreviva menuda (*Limonium girardianum*) és una planta perenne present però rara al litoral català que viu típicament en sòls arenosos salins (dunes marítimes o aiguamolls litorals). Singularment, al Parc del Garraf habita llocs rocosos i penya-segats i està catalogada com a vulnerable a Catalunya.

Més informació:

Limonium girardianum o sempreviva menuda.

Espècie inclosa en l'annex II del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya, Resolució AAM/732/2015, de 9 d'abril.

Espècie d'Interès Conservació a la Xarxa de Parcs Naturals.

SEGUIMENT DE QUIRÒPTERS

Ens fem ressò de la creació d'una nova plataforma de ciència ciutadana per fer el seguiment de les poblacions de ratpenats. A continuació reproduïm la nota informativa publicada a l'informatiu dels parcs de la Diputació de Barcelona.

Un projecte de ciència ciutadana

Neix una plataforma per seguir ratpenats des de casa

10/10/2019

"*Plecotus macrobullaris*". Autor: Adrià López-Baucells

Des de finals dels anys noranta, el coneixement sobre ratpenats a Catalunya ha anat creixent exponencialment. El Museu de Ciències Naturals de Granollers ha estat un dels precursors en aquest camp d'investigació i ha aconseguit un elevat nivell de sensibilització ciutadana per conservar aquests petits mamífers voladors.

Fruit de la col·laboració amb la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, i en el marc de l'Estratègia per la conservació del Patrimoni Natural i la Biodiversitat de Catalunya 2030, el Museu de Ciències Naturals de Granollers ha creat un nou programa de ciència ciutadana per al seguiment de ratpenats a Catalunya que engloba quatre protocols diferents: el QuiroRius, el QuiroHabitats, el QuiroCaixes i el QuiroRefugis. Cada un d'ells té l'objectiu de

monitoritzar les poblacions de diferents espècies de ratpenats, tant forestals, com aquàtics, cavernícoles o urbans.

La plataforma www.ratpenats.org s'ha dissenyat agafant com a exemple els seguiments d'Anglaterra i de França, dos dels millors seguiments de quiròpters implementats a Europa. Es tracta d'un seguiment molt fàcil d'implementar, dissenyat per poder ser dut a terme per qualsevol persona sense cap coneixement previ del tema, però amb interès per la conservació dels ratpenats. A més, el Museu organitza de manera regular jornades de capacítació i discussió per tal de millorar la precisió de les observacions i també per oferir a tots els voluntaris formació complementària.

L'objectiu del projecte és animar a qualsevol persona que hi estigui interessada a ser investigador/a i aconseguir un volum de dades impossible d'assolir per l'administració o investigadors sense el suport de la ciutadania. Aquesta informació ja s'ha observat que és imprescindible per tal de tenir índexs de qualitat ambiental i mesurar el grau de deteriorament dels nostres ecosistemes per efectes com el canvi climàtic o de paisatge.

Ara, el més important és aconseguir una bona plataforma de voluntaris actius i engrescats amb el projecte que donin continuïtat a la feina feta fins al moment i, per això, el Museu de Ciències Naturals de Granollers anima tothom que tingui ganes de participar en projectes de ciència ciutadana que es registri al projecte i se sumi a l'equip.

Els nostres seguiments

QuiroRius:

Seguiment de ratpenats aquàtics, dut a terme en rius, estanys o embassaments. Es tracta d'un senzill protocol de seguiment, adaptat del WaterwaySurvey anglès. Mitjançant el seguiment de les poblacions de ratpenats que viuen i s'alimenten en ecosistemes aquàtics, i en especial del ratpenat d'aigua i el ratpenat de peus grossos (*Myotis daubentonii* i *Myotis capaccinii*) podem detectar canvis en la qualitat ecològica de l'aigua i els boscos de ribera.

QuiroHabitats:

Seguiment de ratpenats en hàbitats de caça a través de mostreigs acústics amb detector d'ultrasons automàtics. És un seguiment de ratpenats dissenyat per obtenir informació de la gran majoria d'espècies del nostre territori, pensat per poder-se realitzar en qualsevol tipus d'ambient: ambients forestals, urbans, agrícoles, prats alpins o boscos riparis, incloent la màxima diversitat d'hàbitats del paisatge al llarg de tot l'any.

QuiroCaixes:

Seguiment de ratpenats en caixes. El projecte de caixes refugi neix de la necessitat de proporcionar refugi a aquelles espècies forestals o fissurícoles que requereixen forats o fissures per refugiar-se, aparellar-se i criar. Degut a la manca de boscos madurs, d'arbres vells i a la presència, cada cop més, d'hàbitats alterats, la disponibilitat de refugis naturals ha disminuït dràsticament per algunes espècies. El seguiment de les colònies que s'estableixen en caixes refugi és imprescindible per entendre la necessitat de refugi i l'estat de les poblacions en els àmbits local i regional.

QuiroRefugis:

Seguiment de ratpenats en refugis, incloent tant refugis naturals (coves, baumes, cavitats d'arbres, etc.) com refugis artificials (mines, túnels, teulades, bordes, etc.). Mitjançant un senzill protocol, l'objectiu és fer un seguiment de les poblacions de ratpenats, majoritàriament cavernícoles, que d'altra manera són molt difícils de detectar i, per tant, fer-ne un seguiment.

ELS ARTRÒPODES DEL PARC NATURAL DE COLLSEROLA

A l'informatiu dels parcs de la Diputació de Barcelona s'ha publicat una nota informativa sobre un estudi sobre les espècies d'artròpodes presents al Parc Natural de Collserola. La reproduïm a continuació.

Collserola

Són bons indicadors de l'estat dels ecosistemes

Estudi sobre els artròpodes de més interès al Parc Natural

24/10/2019

L'escanyapolls, un dels invertebrats censats.
Autor: CPNSC

En marxa un estudi sobre les espècies d'artròpodes més sensibles de Collserola que inclou, a més, un primer inventari d'invertebrats exòtics presents al Parc.

Per la seva importància com a indicadors de l'estat dels ecosistemes, ja que estableixen una estreta relació amb la flora, a Collserola es fa el seguiment de diferents grups d'artròpodes. Potser el més conegut és el seguiment anual de les papallones diürnes (el CBMS), però també s'estudien els insectes de les capçades dels arbres i disposem de dades, per exemple, de les espècies d'ortòpters (saltamartins) i heteròpters (xinxes, sabaters i bernats pudents) que viuen al Parc.

Aquest 2019, se n'ha iniciat un de nou amb diferents objectius: comprovar la presència de determinades espècies d'artròpodes qualificades de sensibles i/o vulnerables, conèixer l'estat de la població d'una de les espècies bioindicadores del Parc, el saltamartí de l'albellatge, i finalment aprofitar l'esforç de mostreig per elaborar un primer inventari d'invertebrats exòtics presents a la serra.

Les primeres dades d'aquest estudi són ben positives, ja que durant la primera fase s'ha pogut comprovar la presència d'espècies vulnerables i/o en perill d'extinció ja detectades anteriorment a Collserola. Així, s'han localitzat tres espècies de papallones, el brocat variable (*Euphydryas aurinia*), l'*Artimelia latreillei* i la *Euplagia quadripunctaria* i dos de coleòpters, l'escanyapolls (*Lucanus cervus*) i el banyarriquer del roure (*Cerambyx cerdo*), dues espècies molt interessants pels seus hàbits xilòfags i de les quals tenim poques dades al Parc. Finalment, també s'ha detectat l'heteròpter *Vibertiola cinerea*, espècie inclosa en el llibre vermell d'invertebrats en perill d'extinció.

Durant els treballs de prospecció també s'han identificat altres espècies amb un alt interès científic, com l'escarabat *Pseudolucanus barbarossa*, primera cita a Collserola.

Pel que fa a l'estat de la població del saltamartí de l'albellatge (*Brachycrotaphus tryxalicerus*), espècie indicadora de la salut de l'hàbitat on viu amb exclusivitat, els prats sabanoides, de moment, amb les primeres dades disponibles, tot indica que aquest ortòpter manté una bona població en aquest ambient del Parc, característic del vessant barceloní de la serra i que troba a Collserola un dels seus límits nord de distribució.

Finalment, i de forma paral·lela, també s'està portant a terme un treball de mostreig i catalogació d'invertebrats exòtics presents a Collserola. El resultat, tot i que es pren com a aproximatiu, no deixa de ser rellevant. S'han pogut catalogar un total de 33 espècies exòtiques, la gran majoria incloses dins del programa Exocat de la Generalitat de Catalunya. En destaquen, pels seus efectes clarament perjudicials per a la biodiversitat del Parc Natural la presència de la vespa asiàtica, la papallona del boix o el berrat marbrejat (espècie que afecta diferents plantes tant d'hort com de jardí).

També s'han detectat espècies exòtiques clarament assentades al territori com les que generen plagues domèstiques (mosquit tigre, *Aedes albopictus*) o diferents espècies de paneroles (*Blatta orientalis* i *Periplaneta americana*) o papallones foranies (*Plodia interpunctella*); i les que són perjudicials pels horts (l'escarabat de la patata, *Leptinotarsa decemlineata*), la mosca de la fruita (*Ceratitis capitata*), la papallona dels conreus (*Spodoptera littoralis*) o l'arna del tomàquet (*Tuta absoluta*).

Finalment, també s'han localitzat espècies exòtiques de les quals encara no es té prou informació per determinar el seu caràcter invasor i el seu possible efecte sobre la resta d'espècies. És el cas de dels himenòpters *Isodonta mexicana* i *Sceliphron curvatum*, l'heteròpter *Daraeocoris flaviana*, l'homòpter *Stictocephala bisonia*, el dípter *Hermetia illucens* el lepidòpter *Diplostephium perieresalis*. El coneixement, i una bona i adequada gestió de les poblacions d'invertebrats i dels seus hàbitats, tant els d'espècies vulnerables com d'exòtiques, és una eina fonamental per mantenir i millorar ambients naturals de la serra i per això resulten primordials estudis com aquests que llisten i cataloguen els diferents grups faunístics presents a Collserola.

BANC DE TERRES DEL PARC RURAL DE MONTSERRAT

A l'informatiu dels parcs es publica una nota informativa sobre la creació del Banc de terres del Parc Rural de Montserrat. És un projecte per recuperar terres de conreu abandonades a l'entorn del massís de Montserrat.

L'Ajuntament de Torrelles de Llobregat també va posar en marxa fa uns quants anys un Banc de terres.

Alguns trossos abandonats s'han tornat a conrear però hi continua havent molts camps en procés de passar a sòl forestal.

De moment no hem trobat cap informe sobre les tramitacions fetes a través del Banc de terres i els resultats obtinguts.

Forma part del projecte europeu BCN Smart Rural, cofinançat per la Diputació de Barcelona i els fons FEDER

Presentació del Banc de terres del Parc Rural del Montserrat

13/10/2019

Camps de conreu de Collbató. Autor: Diputació Barcelona

El Parc Rural del Montserrat, l'associació de municipis situats a l'entorn de la muntanya de Montserrat per promoure noves iniciatives econòmiques en aquest territori, especialment en el desenvolupament agrari, presenta el Banc de terres, un projecte per recuperar i posar en valor terrenys agrícoles que estan en desús o abandonats, posar-los novament en activitat i facilitar el seu accés a nous productors. Les presentacions es faran en quatre municipis del Parc Rural durant el mes d'octubre en les quals estan convidats a participar-hi tant els propietaris de terres com els seus potencials arrendataris.

La iniciativa del Banc de terres forma part del projecte europeu BCN Smart Rural cofinançat per la Diputació de Barcelona i els fons FEDER (Fons

Europeu de Desenvolupament Regional), amb la voluntat de posar en contacte els propietaris de terres i persones que busquen terres per conrear i donar el suport tècnic i jurídic que millor s'adapti a les necessitats d'ambdues parts.

Per als propietaris de les terres, els avantatges de participar en un banc de terres van des de poder millorar i revalorar el seu terreny com també fer possible el lloguer de les terres i, per tant, treure'n un rendiment econòmic, a banda també de disposar d'una terra ben gestionada i minimitzar el risc d'incendis forestals.

D'altra banda, per als pagesos o futurs pagesos els avantatges van des de la possibilitat de poder disposar d'un terreny agrícola per desenvolupar el seu projecte fins a la possibilitat d'ampliar la seva explotació agrària. En el cas dels futurs pagesos, se'ls dona la possibilitat de testar la seva activitat abans de crear el seu propi negoci.

La presentació del Banc de terres es farà en quatre sessions durant aquest mes d'octubre en quatre dels municipis del Parc Rural adreçades a propietaris de terres i a les persones interessades a arrendar-les, en les quals s'explicaran els serveis que se'ls ofereix a través del Banc de terres de cara a facilitar els acords entre ambdues parts, molt especialment en el cas que es tracti de terres que actualment estan abandonades o en desús.

Calendari de presentacions del Banc de terres:

- Dijous, 10 d'octubre. 19 h. Auditori de la Casa de Cultura. Olesa de Montserrat.
- Dimarts, 15 d'octubre. 19 h. Sala de Plens de l'Ajuntament del Bruc.
- Dijous, 17 d'octubre. 19 h. Sala d'actes del Teatre Foment. Piera.
- Dijous, 24 d'octubre. 19 h. Auditori de la Biblioteca de Sant Vicenç de Castellet.

Els municipis participants en el Banc de terres del Parc Rural del Montserrat, i que es reparteixen entre les comarques de l'Anoia, el Bages, el Baix Llobregat i el Vallès Occidental, són Abrera, el Bruc, Castellolí, Collbató, Esparreguera, els Hostalets de Pierola, Marganell, Olesa de Montserrat, Piera, Rellinars, Sant Vicenç de Castellet, Ullastrell, Vacarisses i Viladecavalls.

El Banc de terres del Parc Rural del Montserrat forma part del projecte BCN Smart Rural, projecte d'especialització i competitivitat territorial (PECT) del programa FEDER, impulsat per la Diputació de Barcelona conjuntament amb el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC) i l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya (ARCA). El projecte té com a finalitat donar noves oportunitats de desenvolupament del conjunt de territori rural no metropolità per frenar la despoblació i la desaparició d'un sector econòmic d'economia verda com és el l'agrosilvopastoral, així com facilitar nous recursos productius als sectors forestal, energètic i alimentari.

ESTUDI SOBRE ELS BOSCOS NOUS SOBRE CAMPS ABANDONATS

Al web del CREAM es van publicant periòdicament notes informatives sobre articles de divulgació científica referents als estudis desenvolupats per membres de l'entitat o en els quals han col·laborat.

A continuació reproduïm una d'aquestes notes informatives relacionades amb un estudi sobre els boscos creats sobre terres agrícoles abandonades.

Els boscos nous creixen més però són més sensibles al canvi climàtic

9 d'octubre 2019

Un estudi liderat pel CREAM ha comprovat que els nous boscos, que creixen a les terres abandonades per l'èxode rural, són capaços de segrestar més CO₂ de l'atmosfera. Aquest efecte podria ser temporal perquè la seva fusta és menys densa i això els fa més vulnerables als esdeveniments climàtics extrems.

Extracció d'un testimoni de fusta. Crèdit: CREAM.

Durant el segle XX l'èxode rural va provocar que terres de conreus o de pastures quedessin abandonades, especialment arreu de l'Europa mediterrània. Aquestes terres es van omplir de bosc, un procés lent que avui en dia continua i que ha donat lloc al que coneixem com els "nous boscos". Quin paper tenen aquests boscos? Són uns aliats en la lluita contra el canvi climàtic?

Un estudi recent publicat a la revista *Agricultural and Forest Meteorology* i liderat pels investigadors del CREAM Raquel

Alfaro-Sánchez i Josep Maria Espelta, demostra que aquests nous boscos creixen més que els boscos que ja existien, descomptant els efectes de l'edat o de la densitat del bosc. Concretament, un 32% més. Això és una bona notícia. Per créixer més ràpid segresten més CO₂ de l'atmosfera i podrien contribuir a mitigar l'excés d'aquest gas a l'atmosfera. Segons l'estudi, un dels motius que ha provocat aquest millor creixement és el terreny sobre el que es troben. Els boscos nous han heretat un sòl més fèrtil fruit de les activitats agrícoles i ramaderes que s'hi desenvolupaven en el passat.

Per fer l'estudi l'equip de recerca va extreure testimonis de fusta d'arbres en fagedes recents (establertes després de 1950) i de preexistents (anteriors al 1950) a Osona i el Ripollès. Els anells dels arbres van ser la clau per comprovar aquest creixement, com més amples eren els anells més creixement acumulat hi havia hagut en el mateix període.

Créixer més pot deixar-te més feble davant del canvi climàtic

L'equip de recerca però va voler anar més enllà i comprovar si aquest creixement més ràpid comportava al mateix temps algun efecte negatiu, sobretot en un clima canviant com el que tenim avui en dia. El resultat va ser clar, aquest creixement ràpid fa que els arbres formin una fusta menys densa, fins un 3% menys "Aquesta fusta menys densa deixa els arbres en una pitjor situació davant de condicions climàtiques extremes, com pot ser la sequera, o d'altres

esdeveniments com les plagues o les ventades", comenta la investigadora Raquel Alfaro que ha liderat l'estudi.

"De moment, les "noves fagedes" responen molt bé durant els anys amb abundant precipitació i això els permet resistir millor pitjors condicions els anys de sequera. Tot i això, aquest efecte pot anar disminuint o fins i tot desaparèixer si s'incrementa la reiteració de sequeres, una situació més que probable en un futur" afirma Josep Maria Espelta, coordinador del projecte al CREAM. Si és aquest el cas, els serveis ecosistèmics proveïts per aquests boscos "recents" hauran estat molt transitoris. En aquest sentit, caldrà que la gestió forestal tingui en compte aquestes possibles diferències entre boscos nous i preexistents per tal de garantir la seva conservació en un escenari de crisi climàtica com l'actual.

Aquest projecte s'ha dut a terme en el marc del projecte SPONFOREST finançat per la UE i hi han participat investigadors de la Universitat Autònoma de Barcelona i de la Universitat de Stirling.

Article de referència:

Alfaro-Sánchez, R., Jump, A. S., Pino, J., Díez-Nogales, O., & Espelta, J. M. (2019). Land use legacies drive higher growth, lower wood density and enhanced climatic sensitivity in recently established forests. *Agricultural and forest meteorology*, 276, 107630.

Anna Ramon Revilla

Responsable de comunicació del CREAM. Sóc llicenciada en Biologia per la UAB i Màster en Comunicació Científica i Ambiental per la UPF. Apassionada de la comunicació corporativa amb més de 7 anys d'experiència en el sector de la R+D en l'àmbit ambiental.

CENSOS DE PETITS MAMÍFERS A LA XARXA DE PARCS NATURALS

Amb un conveni amb la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona el Museu de Ciències Naturals de Granollers està treballant en el seguiment de les poblacions de petits mamífers en els parcs.

A continuació reproduïm la nota informativa de l'Informatiu dels parcs.

Durant la primavera del 2019

Màxims històrics de les poblacions de petits mamífers comuns a la Xarxa de Parcs Naturals

09/10/2019

Ratolí de bosc. Autor: I. Torre / Museu CN Granollers

Des de l'any 2008, el seguiment SEMICE recull les dades de les poblacions de petits mamífers en diverses estacions distribuïdes per bona part de la Xarxa de Parcs Naturals (XPN), un fet que permet estimar les seves tendències temporals. De les nou estacions (en quatre parcs) establertes a l'inici del seguiment, s'ha passat a les trenta actuals (distribuïdes en vuit parcs), un augment que ha triplicat el nombre d'estacions inicial. D'aquestes estacions, una mica més de la meitat (16) són portades per col·laboradors de caire voluntari, o a càrrec d'altres investigadors, i no representen un cost per al projecte.

Cal destacar que durant el 2019, s'han incorporat quatre noves estacions de seguiment en el Parc del Castell de Montesquiú i en l'Espai Natural de les Guillerries-Savassona gràcies a l'actualització del Conveni de col·laboració entre la Xarxa de Parcs Naturals de la

Diputació de Barcelona i el Museu de Ciències Naturals de Granollers.

Durant els dotze anys que ja dura el Seguiment dels petits mamífers comuns (SEMICE) a la Xarxa de Parcs Naturals, s'han capturat gairebé 5.000 petits mamífers de deu espècies diferents. Tot i que la primavera del 2018 va ser considerada molt bona per als petits mamífers, enguany, els resultats han superat totes les expectatives ja que les poblacions han assolit màxims històrics en moltes estacions seguides des del principi (any 2008) i els valors mitjans d'abundància també han estat els màxims per al conjunt d'estacions monitoritzades.

L'any 2018, Catalunya va gaudir d'una tardor excepcionalment humida i càlida, fet que pot explicar l'augment de les poblacions de petits mamífers durant la tardor del 2018 i la primavera del 2019. Després d'una davallada de les poblacions de petits mamífers comuns en el període 2008-2017, s'ha experimentat una recuperació i des del 2016 les poblacions augmenten any rere any.

Aquesta és una molt bona notícia per als sistemes naturals del país ja que els petits mamífers són l'aliment principal per a molts depredadors i és probable que a causa de les poblacions minvades d'alguns d'aquests depredadors (per exemple, la mostela) els primers es vegin beneficiats en els propers anys.

Conveni de col·laboració entre el Museu de Ciències Naturals de Granollers i la Xarxa de Parcs Naturals

El Conveni de col·laboració per a l'execució del Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural (fauna: papallones, petits mamífers, ratpenats, amfibis i rèptils) de la Xarxa de Parcs Naturals entre el Museu de Ciències Naturals de Granollers i la XPN de la Diputació de Barcelona s'estructura en quatre línies principals essent la part més important la corresponent als seguiments i recerca sobre els grups de papallones, ratpenats, amfibis i rèptils i petits mamífers.

Font de la informació: Ignasi Torre / Museu de Ciències Naturals de Granollers

FAUNA MORTA

En la sortida fotogràfica que es va realitzar el diumenge, 6 d'octubre, al matí, es va observar un exemplar de Mussaranya morta, probablement *Crocidura russula*. En tot cas un exemplar mort de la família del *Soricids*.

Informa també Neus Planas que el dijous, 31 d'octubre, al matí, va observar un exemplar de Rata comuna (*Rattus norvegicus*) morta atropellada, al raval Mas.

Continuem agraint totes les informacions rebudes de fauna morta.

CALENDARI DE REUNIONS DE L'ANT

Dilluns, 25 de novembre, a les 21 hores, a can Sostres. **Reunió del grup d'ornitologia.**

Dilluns, 25 de novembre, a les 21,30 hores, a can Sostres. **Reunió de junta directiva.**

Dilluns, 4 de novembre, a les 20,30 hores, a can Sostres. **Reunió del jurat del 10è Concurs de fotografia naturalista torrellenc.**

Les reunions de la junta directiva de l'ANT són obertes a la participació de tots els membres de l'associació, amb veu i sense vot.

Les reunions del grup d'ornitologia són obertes a la participació de totes aquelles persones que tinguin interès en el món de les aus.

ACTIVITATS DE L'ANT

Diumenge, 3 de novembre, a les 16 hores, a la plaça de l'Església. **Passejada per observar els ocells del nostre entorn.** Cal avisar de l'assistència. T. 93 689 03 66.

Dijous, 7 de novembre, a les 20,30 hores, a la Biblioteca Municipal Pompeu Fabra. **Presentació de la nova edició del Catàleg d'arbres singulars i Acte de lliurament dels premis del 10è concurs de fotografia naturalista torrellenc.**

Del divendres, 8 al dilluns, 25 de novembre, a la Biblioteca Municipal Pompeu Fabra. **Exposició de les fotografies seleccionades per al 10è Concurs de fotografia naturalista torrellenc.**

Dissabte, 9 de novembre, de les 10,30 hores fins el migdia, a la plaça de l'Ajuntament. **Taller de construcció de menjadores per als ocells.**

Dissabte, 30 de novembre, a les 8,30 hores, al parc de can Sostres. **Sortida ornitològica al delta del Llobregat.** No cal inscripció prèvia, es tornarà a l'hora de dinar i cal portar roba d'abric i calçat adequat. Les persones que hi assisteixin es trobaran a can Sostres per compartir cotxe.

Dissabte, 30 de novembre. Finalitza el termini per respondre a les dues fotografies corresponents al mes de novembre del **18è Concurs d'identificació fotogràfica d'aus.** Si voleu participar en aquest concurs demaneu de rebre les fotografies per correu electrònic a l'adreça: salessergi@gmail.com

Sant Martí 2019

Dijous, 7 de novembre, a les 20,30 hores, a la Biblioteca Pompeu Fabra,
Presentació :
Nova edició del Catàleg d'arbres singulars

Tot seguit,
Acte de lliurament dels premis del 10è Concurs de fotografia naturalista torrellenc

Inauguració de l'exposició de les fotografies seleccionades del concurs

Del 8 al 25 de novembre, a la Biblioteca Pompeu Fabra
Exposició del 10è Concurs de fotografia naturalista torrellenc

dissabte, 9 de novembre,
de les 10,30 hores fins el migdia
a la plaça de l'Ajuntament

Taller de construcció de menjadores per als ocells

Es donaran totes les peces tallades a mida i només cal clavar els claus
Cal portar un martell
Les persones que hi participin tindran dret a emportar-se una menjadora
Les participants que no siguin membres de l'ANT, si volen endur-se una menjadora, hauran de donar 5 euros pels materials
Les menors d'edat hauran d'anar acompanyades d'una persona adulta
L'ANT no es fa responsable de qualsevol possible lesió durant l'activitat
No cal inscripció prèvia

Organitzat per l'

ant.laformiga@gmail.com
www.antlaformiga.org

dissabte, 30 de novembre,
a les 8,30 hores,
al parc de can Sostres

Sortida ornitològica al delta del Llobregat

Sortida matinal per observar les aus de la zona de cal Tet.
Es tornarà a l'hora de dinar.
Cal portar roba d'abric i calçat adequat.
No cal inscripció prèvia.
Les persones que hi vulguin participar es trobaran al parc de can Sostres per compartir cotxe.

Organitzat pel grup d'ornitologia de l'

ant.laformiga@gmail.com
www.antlaformiga.org

ALTRES ACTIVITATS

Dissabte, 9 de novembre. **Sortida: El miracle de la Natura.** Visitarem el Santuari del Miracle de Riner on veurem l'evolució de la Natura des dels grans incendis del 1998 al Solsonès. Observarem la flora i la fauna d'ecosistemes mediterranis amb un mosaic de cultius agrícoles i boscos de pi i alzina. A càrrec de Xabi Iglesias. Organitzada per Depana. T. 932 104 679, info@depana.org, www.depana.org

Dimecres, 13 de novembre, de les 19 a les 21 hores, al local de Depana. **Xerrada: Borneo, la terra de l'Orang-hutang (l'home dels boscos).** Recull fotogràfic del viatge a l'illa de Borneo (Malàisia) on, a més d'aquest mític animal, vam poder veure i fotografiar altres espècies emblemàtiques d'aquesta illa que, malauradament, cada cop és menys verda. A càrrec d'Esther Inglada. Organitzada per Depana. T. 932 104 679, info@depana.org, www.depana.org

Diumenge, 17 de novembre. **Sortida: Garraf al descobert.** Llarg itinerari de natura per aquest parc en el que farem esment de la seva morfologia i història geològica així com de la seva especial flora i fauna. A càrrec de David Rodés i Albert Molero. Organitzada per Depana. T. 932 104 679, info@depana.org, www.depana.org